

Timmisartoqarfiit pillugit Inatsisartut inatsisaattut siunnersuut
(*Attaveqarnermut, Avatangiisinut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq*)

pillugu

ISUMALIUTISSIISSUT

Inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq.

Inatsisartut Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Godmand Rasmussen, Atassut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Jonathan Motzfeldt Siumut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Per Rosing Petersen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Esmar Bergstrøm, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqtigiit

1. Inatsisissatut siunnersuutip siullermeerneqarnera

Siunnersuut naalakkersuinikkut annertuumik taperserpeqartoq partiit oqaaseqaataat aammalu oqaatigineqartut tunngavigalugit ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Taamatuttaaq UPA08-mi immikkoortoq 45-imik Inatsisartut aammalu Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu ataatsimiititaliap suliarinninnerannut tapiliussatut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pineqartoq saqqummiunneqarmat ataatsimiititaliap oqaatigisinnaavaa.

2. Siunnersuutip imarisaa

Timmisartoqarfiit siunissami pilersinneqarsinnaasut maleruagassiorfiginissaat siunertaralugu Inatsisissatut siunnersuut sinaakkutitut inatsisissaavoq. Maannakkut timmisartunut suluusalinnut mittarfknik sanaartornissaq pillugu Inatsisartut inatsisaat sumiiffinni aalajangersimasuni timmisartoqarfinnik immikkuullarissunik sanaartornissamut sammititaavoq. Paarlattuanik timmisartoqarfinnik, sumiluunniit taakku pilersinneqassagaluarpata, sanaartornissamut inatsisitigoortumik sinaakkutissat siunnersuutip pineqartup tikkuuppai. Timmisartoqarfinnik

sanaartornermut atatillugu avataaniit aningaasalersuisinnaanermut periarfissaq siunnersuutip ammaappaa. Taamaalilluni siunissami timmisartoqarfissat pisortat tapiissuteqartinnagit sanaartorneqarsinnaanerat siullertut pingaarnertullu anguniarneqarpoq. Namminersornerullutik Oqartussat aammalu aningaasaliisup namminersortup akornanni avillugu aningaasaliineq taama ittoq aqcutigalugu, timmisartoqarfimmik ingerlatsisussamut suliffeqarfiulerumaartumut timmisartoqarfik pioreersoq aningaasaliissutitut akiliutigissallugu Namminersornerullutik Oqartussat inatsisissatut siunnersuutikkut pineqartukkut pisinnaatinneqalissapput. Aningaasaliinerit aningaasaqarnikkut mianerisassat eqqarsaatigalugit ingerlanneqassat aningaasaliinerillu nunatsinni attaveqaateqarnermut tamarmiusumut patajaallisaataassasut inatsimmi pingaartinneqarput. Mannali tikillugu pisarsimasutuut Namminersornerullutik Oqartussat timmisartoqarfinni kisimiillutik aningaasaliisarnerat inatsisissatut siunnersuummit atorunnaarsinneqanngilaq.

3. Siunnersuutip tusarniaassutigineria

Siunnersuut saqqummiunneqartoq Air Greenland A/S-imut, Mittarfeqarfinnut, Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Siunnersuisoqatigiinnut, Siunnersuisoqatigiinnut Ataatsimiititalianullu Aqutsisoqarfimmut (Unammilleqatigiinnermik Nakkutilliisunut), Sulisitsisut Peqatigiiffiannut, NUSUKAMut, SIK-mut, KANUKOKA-mut aamma Kalaallit Nunaanni kommunitut tamanut, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut, Nunap iluani allaffimmut, Siulersuisunut allattoqarfimmut, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmut, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinullu Ilinniartitaanernut Naalakkersuisoqarfimmut, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut, Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfimmut, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaqarfimmut kiisalu Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmut, Angallassinermut ministeriamut aamma Statens Lufthavnsveesen-imut tusarniaassutigineqarsimavoq. Tusarniaanermi akissuteqarnissamut piffissaliussap qaanngiunnerani akissutit tusarniaaffigineqartunit tulliuttunit tiguneqarsimapput: Air Greenland A/S, Mittarfeqarfiit, Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Siunnersuisoqatigiit, Unammilleqatigiinnermik Nakkutilliisoqarfimmi Siunnersuisoqatigiinnut Ataatsimiititalianullu Aqutsisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, SIK, KANUKOKA, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Aqutsisoqarfik, Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmi Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut immikkoortortaqaqarfik, Angallannermut Ministeriaqarfik aamma Statens Luftfartsveesen.

4. Ataatsimiititaliap isumaliutersuutai nalilersuinerilu.

Pisariaqartitat assigiissut arlallit siunnersuutip pineqartup naammassigai ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Timmisartoqarfiit pillugit suliniutini kommunit aalluseqataasutut peqataasinnaanannerannut pisariaqartumik sinaakkutinik pilersitsisinnaaneq pillugu Aaqqissuussaanermut Isumalioqatigiissitaq ilisimaneqartutuut isumaliutissiissutimini inassuteqarpoq. Taamatutaaq suliassamik tamatuminnga kivitsinissaq nunatta karsiata kisimi nammassinnaanngikkaa nassuerutigineqartariaqarpoq. Naalakkersuisut isumaat taamaalilluni ataatsimiititaliamit tapersernejarpoq. Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat assigalugu UKA07-imi immikkoortoq 45 pillugu isumaliutissiissummini ataatsimiititaliap oqaatigaa, siunissami angallannermut aningaasaliissutissat mianersortumik aningaasaqarnermik tunngaveqartumik aallaaveqartariaqartut. Siunertap taassuma piviusunngortinnissaanut siunnersuut sunniuteqataassaaq, tassami suliniut niuernikkut akilersinnaassuseqanngitsoq aningaasaliisumit namminersortumit soqutigineqarnaviannngimmat. Suliassaqarfimmit tassani pisortat aningaasaliissuteqarnissaat pisut ilaanni suli pisariaqartinneqarsinnaasooq ataatsimiititaliap pisinnaasutut isigaa, tassami timmisartoqarfiit pillugit suliniuteqarfigineqartut sumiiffiit ilaat aningaasaliisumit namminersortumit peqataaffigissallugit niuernikkut pilerinartuunaviannngitsut nassuerutigisariaqarmat. Matumani pisariaqartumik annertussuseqartumik sukumiisuusumillu misissuinerup kingorna inuiaqatigiit sinnerlugit tulleriaarinerit allat mianeralugit nunatta karsia aningaasaliisutut inissittariaqarsinnaassaaq. Taamaalilluni nunatsinni timmisartukkut angallannermik tapersiisussanut siunissami attaveqarnermut aningaasaliissutissanut aningaasalersuinissamut tunngavissat annertusineqarnissaannik inuiaqatigiit pisariaqartitaannit aallaaveqartut siunnersuutikkut naammassiniarneqarput. Timmisartoqarfiit, namminersortut aningaasaataannit taamaallaat pilersinneqartut, siunnersuutip aamma maleruagassiorfigimmagit pissusissamisoortoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tamanna timmisartoqarfiit pillugit suliniutit namminersortunit ingerlanneqartut maanna angallannikkut atukkanik equititsinermik siunertarineqanngitsumik nassataqarnissaannik pinngitsoortitsinissaq siunertaralugu.

Ataatsimiititaliap maluginiarpa, isummersuutit tulliuuttut Demokraatit oqaaseqartartuata oqaatigai:

"Inatsisissatulli siunnersuummi annikitsunnguamik allannguuteqartariaqassaaq. Siunnersuummi allassimavoq Inatsisartut peqataatinngikkaluarlugit suliassatut pilersaarutini assigiinngitsuni sanaartukkanut pioreersunut tapiissutit aallerfigineqarsinnaasut. Eqqortuliornerussammat taava Inatsisartut ilanngunneqassapput, tamannalu pisinnaavoq tapiissutit aallerfigineqarsinnaasut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit sukkulluunniit issiatitaqartumit AKUERSISSUTIGINEQARSINNAASSAMMATA."

Isummersuutit taakku imarisaat ataatsimiititaliap taperserpai. Konto pingaarnermut 87.73.10, Umiarsualivinnut tunngasumi oqaasertaliussat piusut atorneqartut malillugit ilusilimmik 2009-mut Aningaasanut inatsimmut oqaasertaliussamik Naalakkersuisut inaarsaanissaat ataatsimiititaliap qinnuigissavaa, taamaalilluni qulakkeerneqassalluni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit siumoortumik akuersissuteqarnikkut aatsaat aningaasaliissutitut akiliuteqartoqartarnissaq. 2009-mut

Aningaasanut inatsit piffissami matumani akuersissutigineqareemat, ataatsimiititaliap Naalakkersuisut qinnuigissavai ukioq nutaaq aallartissimalerpat oqaasertaliussamik taama ittumik ikkussisoqarnissaanik taamatullu ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut qinnutigissagaat. Taamaattumik kissaatigineqartut allanneqartut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussinngikkaluarluni naammassiniarneqarsinnaasut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tassunga atatillugu timmisartoqarfiit aningaasaliissutitut akiliutigineqarsinnaanerannut atatillugu, piumasqaatigineqartutuut, illuatungerisat pingasuannit sumulluunniit attuumassuteqanngitsumit pitsaasumik misissuiffigineqarsimanerat aqutigalugu timmisartoqarfiit taakku nalingat aalajangersarneqartassaaq. Taamaaliornikkut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangiinissaminut tunngavissaa pitsaanerpaq qulakkeerneqassalluni. Siunnersuutip aappasaaneerneqarneranut akissuteqaammi Naalakkersuisut akissutaat ataatsimiititaliamit pissarsiariumaneqarpoq.

4.1 Aningaasaqarnikkut isumaliutersuutit

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa, Naalakkersuisut allakkaat:

"Mittarfinnut aningaasaliissutit atuisut akiliutaasa qaffannerisigut ernialersorneqassappata akilersorneqassallutillu, bilitsinut akit qaffannerat tamatuma ersiutigissavaa. Tassani apuuffissanut toqqaannartumik timmisartuussineq pitsaanerusoq, immaqalu akunnittarnermik atorunnaarsitsiviusoq atorneqalissaaq. Tamanna piffissaaq aningaasaqarnerlu eqqarsaatigalugit pissarsiviusinnaasutut ilimagineqarsinnaavoq."

Tassungali atatillugu ataatsimiititaliamit pingaartillugu oqaatigineqassaaq, timmisartoqarfinnut aningaasaliinermut atatillugu atuisut akiliuteqaratarsinnaanerat ilusilerneqartariaqartoq akiliut taanna innuttaasunut artukkiisussaaajunnaarlugu. Pingaarnertut inuiaqatigiinni mianerisassat matumani siunissami timmisartoqarfinni akinut akiliisarnermullu malittarisassat atulersussani Naalakkersuisunit ersarissumik allanneqarsimanissaat ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa. Peqatigisaanik timmisartuussisartut, timmisartuussisarnissamik timmisartoqarfimmilu atortuutunik taakkuninnga atuisarnissamik kissaateqartut, siunissami piginneqatigiilluni ilusiliinermut sukkulluunniit taakkuninnga atuisinnaanermik inerteqquteqarfigineqannginnissaat qulakkeerunneqartariaqartoq ataatsimiititaliamit pingaartutut isumaqarfigineqarpoq. Mittarfiit minnerusut sanaatorneqarnissaat, matumani ujaraaqqat atorlugit mittarfiit ilanngullugit, pineqartillugu suliasami tassani aningaasalersuinissaq Namminersornerullutik Oqartussanit suli isumagineqartassasoq ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

§ 1, imm. 4, suliniutit 5 millioner koruunit sinnerlugit missingersuusionerqartut kisimik inatsimmi matumani pineqarmata ataatsimiititaliap oqaatigissavaa. Suliniutini inatsimmi ilaatinneqarsinnaasuni killigitinneqartoq, timmisartoqarfiup pineqartup nalingata ilaa %-inngorlugu atorneqassappat naleqqutinnginnerunersoq isumaliutigineqassasoq ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut kaammattuutigissavaa.

Ataatsimut isigalugu nunatta karsianik nammakkiinermut niuernikkut aaqqissuussineq taama ittoq killileeqaataasinnaasoq aamma oqaatigineqartariaqarpoq. Taamaalilluni attaveqarnernermut tunngasutigut aningaasaliinernut innuttaasut akileraarutigut akiligassaat annikillisinneqarsinnaapput. Timmisartoqarfinnut aningaasaliinerit aningaasaliisumit namminersortumit peqataaffigineqartut siuliini taaneqareersut nassatarissavaat, aningaasaliinerit atuisartut akiliuteqartarnerisa qaffannerisigut iluanaaruserneqarsinnaapput. Aningaasaqarnikkut ataqatigiinneq taanna avaqqunneqarsinnaanngilaq. Taamaakkaluartoq tassunga atatillugu *Open Skies*-imik tunngavissarititaasumi periarfissat inatsisissatut siunnersuutip matuma periarfissiissutai aamma ataatsimoortillugit isumaliutigineqarpata iluaqutaasinnaasoq matumani ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaaliornikkut piffissaq ungasinnerusoq isigalugu silaannakkut angallannermi unammillernerup patajaannerusup pilersinnissaanut periarfissat pilersinneqarsinnaassapput. Atuisut aningaasartuutiginerulersinnaasaannut, namminersortut timmisartoqarfinnut aningaasaliinermi peqataanerannut atatillugu atuisunit akiliutitut atuisup akileeqaataaffigisassai, unammillernermi atugarisat ilaasa malitsigisaannik patajaallisaanernik taarserneqarsinnaasut naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Siunnersuutip matuma aappaassaaneerneqarneranut akissuteqaammi tamanna naatsumik oqaaseqarfiggisaat Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnutigineqassapput.

5. Inaarutaasumik oqaaseqaatit

Siunnersuutip siullermeerneqarnerai apeqqutit kinguliini allassimasut Inuit Ataqtigiiit sinniisuutitaasa saqqummiussimammattigit ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Inuit Ataqtigiiit isummersuutaat taakku ataatsimiititaliamit taparserneqarput aappassaanerinissamullu akissuteqaammi akissutip tigonissaa ataatsimiititaliamit qinnutigineqassaaq.

- Inuit Ataqtigiiit Naalakkersuisunut apeqqutigerusuppaat, nutaamik aaqqissuussineq siunissami ilaasunut akileraarutaatinneqartartunut sunniuteqassanersoq?
- Ilanngullugu apeqqutigerusupparput qanoq ililluni mittarfiit aningaasatigut nalilerniarneqartassanersut?

6. Inassuteqaat

Siunnersuummik siuliini allanneqartutuut paasinnilluni **ataatsimiititaliap isumaqatigiittup** siunnersuut **akuersissutigineqassasoq** inassutigaa.

Siulittaasoq

